

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3418 від 30.04.2020
Народний депутат України
С. Штепа

ВИСНОВОК

**на проект Закону України «Про внесення змін до статті 188-5
Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення
відповідальності у галузі охорони навколишнього природного
середовища за невиконання законних вимог посадових осіб, які
здійснюють державний контроль у галузі охорони
навколишнього природного середовища»**

Метою поданого законопроекту, як це зазначено у пояснювальній записці до нього, є запобігання та зменшення в майбутньому вчинення правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Для досягнення вказаної мети у законопроекті пропонується внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) зміни, якими: 1) збільшується розмір штрафу для посадових осіб за невиконання законних розпоряджень чи приписів, інших законних вимог посадових осіб органів, які здійснюють державний контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорону природних ресурсів, ненадання їм необхідної інформації або надання неправдивої інформації, вчинення інших перешкод для виконання покладених на них обов'язків (зміни до санкції ст. 188-5 КУпАП); 2) ст. 188-5 КУпАП доповнюється новою частиною 2, якою передбачено підвищену відповідальність за ті самі діяння, вчинені повторно.

В обґрунтування необхідності прийняття законопроекту, його автори посилаються на те, що «наразі штрафні санкції за подібні правопорушення дуже низькі і не виконують своєї стримуючої функції».

Проаналізувавши поданий законопроект, Головне науково-експертне управління не заперечує проти необхідності посилення адміністративної відповідальності за діяння, передбачені у ст. 188-5 КУпАП. Водночас вважаємо за необхідне звернути увагу на таке.

1. У випадку прийняття законопроекту у пропонованій редакції складеться ситуація, за якої розміри штрафу як адміністративного стягнення за основні правопорушення у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів, радіаційної безпеки або охорони природних ресурсів будуть в десятки разів меншими за розміри штрафу, які передбачені навіть у ч. 1 ст. 188-5 КУпАП (у редакції проекту). Так, наприклад, порушення права державної власності на тваринний світ тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян *від трьох до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*, а на посадових осіб – попередження, або накладення штрафу у розмірі *від п'яти до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян* (ст. 50 КУпАП); порушення порядку здійснення діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ передбачає накладення штрафу у розмірі *від п'яти до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян* (ст. 78-1 КУпАП).

Натомість у санкції ч. 1 ст. 188-5 КУпАП (у редакції проекту) йдеться про «штраф на посадових осіб – *від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*». І це при тому, що невиконання вимог посадових осіб відповідних державних органів не обов'язково супроводжується фактичним заподіянням шкоди об'єктам навколишнього природного середовища або відносинам у сфері радіаційної безпеки.

Також слід звернути особливу увагу на те, що розміри штрафу за адміністративні правопорушення не можуть бути більшими від розмірів штрафу (як кримінального покарання) за злочини, які мають тотожні або суміжні об'єкти посягання. Однак максимальний розмір штрафу за опір представнику влади, працівнику правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцю, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб *становить двісті неоподатковуваних мінімумів доходів громадян* (ст. 342 Кримінального кодексу України). У той же час у санкції ч. 2 ст. 188-5 КУпАП (у редакції проекту) розміри штрафу як адміністративного стягнення становлять *від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*.

Таким чином, у разі прийняття законопроекту в його нинішньому вигляді буде порушений принцип відповідності рівня суспільної шкідливості правопорушення розміру адміністративного стягнення, передбаченого за його вчинення.

2. Некоректною з техніко-юридичної точки зору є пропозиція законопроекту доповнити ст. 188-5 КУпАП «абзацом третім та четвертим».

Адже згідно з усталеною практикою конструювання норм Особливої частини КУпАП її норми у своїй структурі містять частини, які, у свою чергу, поділяються на абзаци. З огляду на це у законопроекті мало б йтися про доповнення ст. 188-5 КУпАП новою частиною другою.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, Т. Ругаєва

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/49766 від 15.05.2020

79806